

**החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים
של עובדי בנק לאומי
ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ**

**דוח כספי שנתי
ליום 31 בדצמבר 2011**

**החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים
של עובדי בנק לאומי
ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות
בע"מ**

**דוחות
ליום 31 בדצמבר 2011**

<u>עמוד</u>	תוכן העניינים
	דוח על עסקי החברה
3	פעילות החברה והתפתחות העסקים
	דוח הדירקטוריון
5	מאפיינים כלליים והתפתחויות כלכליות בשנת 2011
7	מדיניות השקעות והשינויים במבנה הנכסים
8	הדירקטוריון וועדותיו
12	שינויי חקיקה, הערכת בקורות ונהלים ובקרה פנימית
22	הצהרה לגבי גילוי בדוחות השנתיים
24	דוח ההנהלה על אחריותה לדוח השנתי
	הדוחות הכספיים :
25	דוח רואי החשבון המבקרים בקרה פנימית
26	דוח רואי החשבון המבקרים
27	מאזן
28	באורים לדוחות הכספיים

פעילות החברה והתפתחות העסקים

1. כללי

החברה מנהלת שתי קופות תגמולים: קופת התגמולים של עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ וקופת התגמולים של עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ הוקמה בשנת 1934 ועמיתה הינם עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ. קופת התגמולים של עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ הוקמה בשנת 1956 ועמיתה הינם עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן "הקופות").

הקופות הינן קופות גמל מפעילות לתגמולים ולפיצויים לשכירים, אשר עד ליום 31 ביולי 2008 הן היו מאוגדות כחברה בע"מ. העמיתים החזיקו ב- 100% מהנכסים וברוב אמצעי השליטה, והבנקים בהם מועסקים העמיתים (להלן: "הבנקים") החזיקו בחלק מאמצעי השליטה בהן.

בעקבות החקיקה שבאה לאחר המלצות ועדת בכר, ביום 31 ביולי 2008 עברה קופת התגמולים של עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ שינוי ארגוני. במהלכו של השינוי פוצלה הקופה לחברה מנהלת של קופות גמל ולקופת גמל המנוהלת בנאמנות על ידי החברה המנהלת, ואילו קופת התגמולים של עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ הפכה לקופת גמל שאינה מאוגדת, המנוהלת אף היא בנאמנות על ידי אותה חברה מנהלת - "החברה לניהול קופות התגמולים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ" (להלן "החברה").

במהלך חודש אוקטובר 2011 שונו תקנוני הקופות והחברה לניהול בסעיפים הרלוונטיים, כך שנוכל לקבל בקופות בנוסף להפקדות התגמולים, גם הפקדות לפיצויים עבור העמיתים הפעילים, זאת לאור דרישת האוצר החל מינואר 2011, להפקדת כספי פיצויים לקופות אישיות על שם העובד ולא לקופות מרכזיות על שם המעביד. בחודש אוקטובר 2011 התקבלו מהאוצר כל האישורים הנדרשים, כולל אישור לשינוי שם החברה לניהול שנקראת מיום השינוי - החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ. במהלך השנה המדווחת הופקדו בקופות כספי הפיצויים לשנת 2011 בסך כ- 83 מיליון ₪.

חברי החברה הינם העמיתים הפעילים של הקופות, המחזיקים ב- 100% מאמצעי השליטה בה. לחברה אין הון עצמי, היא אינה גובה דמי ניהול מעמיתים הקופות ועל כן אין לה הכנסות, הוצאותיה ממומנות ע"י בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") כמפורט בנספח לתקנון החברה, ועל כן אין לה הוצאות.

2. תחומי הפעילות

החברה מנהלת את שתי קופות הגמל הנזכרות לעיל, ואותן בלבד, ואינה עוסקת בכל תחום אחר. אין לחברה כל הכנסות מדמי ניהול ומאחר ואין לה הון עצמי - אין הכנסות מניהול תיק נוסטרו (-) תיק השקעות של החברה עצמה).

קופת התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי

ביום 31 בדצמבר 2011 מנתה הקופה 5,899 עמיתים שגילם הממוצע 54.5 שנים. הקופה סגורה להצטרפות עמיתים חדשים, למעט שובם חזרה של עמיתים שעברו לקופה אחרת טרם שפרשו מעבודתם בבנק. בשנת 2011 הופקדו בקופה 153 מיליוני ש"ח, לעומת 71 מיליוני ש"ח בשנת 2010, ונמשכו מהקופה 97 מיליוני ש"ח (כולל העברה לקופות אחרות), לעומת 36 מיליוני ש"ח בשנת 2010.

קופת התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי למשכנתאות

ביום 31 בדצמבר 2011 מנתה הקופה 238 עמיתים שגילם הממוצע 46.8 שנים. הקופה סגורה להצטרפות עמיתים חדשים, למעט שובם חזרה של עמיתים שעברו לקופה אחרת טרם שפרשו מעבודתם בבנק. בשנת 2011 הופקדו בקופה 5 מיליוני ש"ח ולא נמשכו ממנה כספים, לעומת כ-2 מיליוני ש"ח אשר הופקדו בשנת 2010. להלן נתונים עיקריים על קופות הגמל אשר בניהול החברה ליום 31 בדצמבר בשנים 2010 ו-2011:

להלן נתונים עיקריים על קופות הגמל אשר בניהול החברה ליום 31 בדצמבר 2010 ו-2011:

תשואות נומינליות		זכויות העמיתים		צבירה נטו		רווח (הפסד)		הקופה
באחוזים		מיליוני ₪		מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		
2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	
7.80	-2.42	3,839	3,802	36	56	277	(93)	קופת התגמולים של עובדי בנק לאומי לישראל
7.85	-2.83	70	73	2	5	5	(2)	קופת התגמולים של עובדי בנק לאומי למשכנתאות
		3,909	3,875	38	61	282	(95)	סה"כ

פעילות החברה והתפתחות העסקים (המשך)

3. השקעות בהון החברה - אין לחברה הון עצמי כלל.

4. חלוקת דיבידנדים - בשנת 2011 לא שולמו דיבידנדים לבעלי המניות (עמיתי הקופות המנוהלות על-ידה).

5. ניהול השקעות

ניהול ההשקעות נעשה ומבוצע על ידי פסגות ניירות ערך בע"מ, כאשר וועדת ההשקעות קובעת את המדיניות בתוך מסגרת ההנחיות של הדירקטוריון. החברה לא העבירה את נכסיה לניהול כתיק המנוהל בדיסקרציה מלאה.

6. פילוח ההכנסות

החברה אינה גובה דמי ניהול מעמיתי הקופות ועל כן אין לה הכנסות.

7. תחרות

החברה מנהלת שתי קופות גמל ענפיות בלבד: של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות, ואינה עומדת בתחרות מול קופות אחרות.

8. רכוש קבוע ומתקנים

לחברה אין כל רכוש קבוע ומתקנים.

9. נכסים לא מוחשיים

לחברה אין כל נכסים לא מוחשיים.

10. הון אנושי

שכרם של מנכ"ל החברה ושל צוות עובדי החברה משולם על ידי בנק לאומי לישראל בע"מ.

11. ספקים ונותני שירותים

הספקים העיקריים של החברה הינם: בנק לאומי, לאומי שירותי שוק ההון בע"מ ופסגות ניירות ערך בע"מ. בנק לאומי נושא בעלות השירותים של הספקים. חברת לאומי שירותי שוק ההון בע"מ מספקת שירותי ניהול נכסים וחשבות, וחברת פסגות ניירות ערך בע"מ מספקת שירותי ניהול השקעות, שירותי ניהול אשראי, ושירותי הצבעה באסיפות כלליות.

12. השקעות

אין לחברה כל השקעה בחברות מוחזקות.

13. מימון

מימון פעילות החברה נעשה על ידי בנק לאומי לישראל בע"מ.

14. מיסוי

החברה לא צפויה להתחייב במס בשל העובדה שאינה גובה דמי ניהול מעמיתי הקופות ועל כן אין לה הכנסות.

15. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

הכפיפות של החברה היא לחוק קופות הגמל ולתקנות הרלבנטיות. הביקורת השוטפת מבוצעת על ידי המבקר הפנימי של החברה וכן על ידי וועדת הביקורת אשר מונתה על ידי הדירקטוריון.

16. הסכמים מהותיים

אין לחברה הסכמים מיוחדים אשר אינם במהלך העסקים הרגיל. אין לחברה הסכמים לשיתוף פעולה אסטרטגי בעתיד.

17. הליכים משפטיים

כנגד החברה לא תלוי ועומד כל הליך משפטי.

18. יעדים ואסטרטגיה עסקית

לחברה אין כיום יעדים לטווח ארוך מעבר לניהול הקופות.

א. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת

החברה מנהלת שתי קופות גמל ענפיות: קופת התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ, קופת התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ. היקף הנכסים המנוהלים וזכויות העמיתים בכל קופה מפורטים בסעיף 2 ל"דוח על עסקי החברה" לעיל. מסמכי היסוד של החברה, שונו השנה כך שיופקדו עבור העמיתים כספי הפיצויים כפי שהוסבר בסעיף 1 לדו"ח על עסקי החברה לעיל.

ב. התפתחויות כלכליות במשק

מפנה בכלכלה העולמית, בדגש על גוש האירו

שנת 2011 הסתמנה כשנת מפנה נוספת בכלכלה העולמית. כך, סימני ההתאוששות ממשבר 2008, התבררו כזמניים בלבד. בעיית החובות של המדינות המפותחות צצה ביתר שאת והגירעונות העצומים בהן, בד בבד עם היעדר מנהיגות עולמית אמיתית וחוסר הסכמה פוליטי, הביאו לגל הורדות דירוגי חוב מדינות בעולם. הורדות הדירוג לא פסחו על מעצמות כלכליות גדולות, ביניהן ארה"ב וצרפת. הזעזועים שפקדו את כלכלות המערב הגיעו גם לישראל ומאז הרביע השני של השנה מורגשת האטה בפעילות ענפי המשק. נוסף לבעיות הכלכלה העולמית, חלו התפתחויות הנוגעות בעיקר למשק המקומי. כך ניתן למנות את אביב העמים הערבי שהביא לחוסר שקט אזורי ותרים לעלייה חדה בפרמיית הסיכון של ישראל כמו גם התפתחותה של מחאה חברתית שהעיבה ולו לזמן מוגבל על חלק מהחברות העסקיות במשק והולידה בעקבותיה שינויים מיסויים. להתפתחויות האמורות נוסף גם הידוק רגולטורי הולך ומחמיר. כך, ידו של הרגולטור ניכרה השנה בענפי משק שונים בהם חברות התקשורת (בעיקר הסלולאר), חברות החזקה וכן בחברות ענף הפיננסים.

המשק הישראלי

היציאה ממשבר האשראי שהחלה במחצית השנייה של 2009, נמשכה עד למאי 2011. כאשר על פי אומדנים ראשוניים, הסתיימה שנת 2011 עם צמיחה נאה בשיעור של 4.8% בעוד התוצר העסקי גדל ב- 5.1%. מנועי הצמיחה העיקריים במשק, הייצוא והצריכה הפרטית האטו השנה לעומת שנת 2010 כאשר ייצוא הסחורות והשירותים (ללא יהלומים וחברות הזנק) צמח ב-3.3% בלבד לעומת צמיחה של 10.6% בשנת 2010. ההוצאה לצריכה פרטית עלתה ב-4.0% לעומת צמיחה של 5.3% בשנת 2010. האטה זו אוזנה בעיקר ע"י גידול של 15.8% בהשקעות בנכסים קבועים בהמשך לגידול של 13.6% בשנת 2010 ועלייה של 4.5% בהוצאה לצריכה ציבורית לעומת גידול של 2.5% בשנה קודמת.

במהלך 2011 שררו בשוק העבודה רמת תעסוקה גבוהה ואבטלה נמוכה. שיעור המשרות הפנויות, המבטא את הביקוש לעובדים, התייצב ברמה של כ-3% ושיעור הבלתי מועסקים בנובמבר 2011 עמד על 5.4% בלבד. אולם, להערכת בנק ישראל, שיעור האבטלה צפוי לעלות מ- 5.6% אחוזים ברביע השלישי של 2011 ל- 6.4% ברביע הרביעי של 2012, תוך עלייה מתונה של שיעור ההשתתפות בכוח העבודה.

מחודש אפריל מסתמנת מגמה של ירידה בגביית המסים העקיפים, ובחודש יולי החלה מגמה דומה גם במסים הישירים. הגירעון הכולל של הממשלה (ללא מתן אשראי נטו) הסתכם בשנת 2011 בכ- 28.6 מיליארד ₪, כ-3.3 אחוזי תוצר, לעומת תכנון של 2.9 אחוזי תוצר, והוא גבוה מתקרת הגירעון שעמדה על 3 אחוזי תוצר.

סקר החברות של בנק ישראל לרביע הרביעי מצביע על המשך ההתמתנות בקצב גידול הפעילות העסקית, בדומה להתפתחות ברביע הקודם. כמו כן, מצביע סקר המגמות החודשי של הלמ"ס על האטה של צמיחת הפעילות העסקית גם בחודש דצמבר, בהמשך למגמת ההאטה שהחלה ממאי 2011.

מבחינת מחירים ושיעור האינפלציה, עמדה זו בתחום יעד יציבות המחירים זו השנה השנייה ברציפות, עת הסתכמה ב- 2.2%. עיקר עליית המחירים שנרשמה ב-2011 הייתה בשל רכיבי האנרגיה, שכר הדירה והמזון, שעלו בקצב מהיר במחצית הראשונה של 2011, ושיעורי עלייתם בשנת 2011 כולה הסתכם ב- 9.5%, 5.2% ו- 2.3% בהתאמה.

עוד בגזרת המחירים, במהלך השנה חלה התמתנות במחירי הדירות. ההתמתנות חלה על רקע פעילות משולבת של בנק ישראל בתחום המשכנתאות, משרד האוצר בפעולותיו בתחום מיסוי המקרקעין וכן על רקע המשך הגידול במספר התחלות הבנייה. השפעתם של צעדים אלו עשויים להמשיך ולבוא לידי ביטוי ביתר שאת בשנת 2012.

בגזרה המוניטארית, ביוני האחרון, עצר בנק ישראל את תוואי העלאות הריבית ואף החל במדיניות מרחיבה. פעולות אלו באו בעקבות ההאטה בעולם, החששות ממשבר פיננסי וירידת הציפיות האינפלציוניות שנבעה בין היתר מהמחאה החברתית. שנת 2011 הסתיימה בריבית מוניטארית ברמה של 2.75%.

ג. השינויים באפיקי ההשקעה העיקריים בשוק ההון

להלן פירוט השינויים במדדים העיקריים בשוק ניירות הערך בתל אביב בשנים 2010 ו-2011 וכן השינויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר בשנים אלה:

2010	2011	
%	%	
5.0	5.2	מדד אג"ח ממשלתיות שקליות
8.0	4.3	מדד אג"ח ממשלתיות צמודות מדד
6.3	5.0	מדד אג"ח ממשלתי כללי
11.1	0.7	מדד תל בונד 20
10.8	(1.6)	מדד תל בונד 40
15.8	(18.2)	מדד ת"א 25
14.9	(20.1)	מדד ת"א 100
12.6	(22.1)	כל המניות וההמירים
2.3	2.6	מדד המחירים לצרכן (מדד ידוע)
(6.0)	7.7	שער חליפין יציג של הדולר

שוק המניות

היציבות שאפיינה את ראשית שנת 2011, התחלפה בירידות שערים לקראת סוף אפריל. הירידות חלו תוך תנודתיות גבוהה ואפיינו את כל המדדים המובילים בבורסה. מבין המדדים הענפיים, בלטו מדד ת"א פיננסי וחברות ההשקעה בירידות שערים חדות של כ-30% וכ-40% בהתאמה. מניות חיפושי נפט וגז ירדו אף הן השנה בכ-8%, לאחר הקפיצה שחלה בהן בשנתיים הקודמות בעקבות גילוי הגז. בבחינת ההשוואה לשוקי חו"ל, לאחר מספר שנים בהן בלט שוק המניות המקומי לטובה, ב-2011 נרשמה מגמה הפוכה, והשוק המקומי הציג תשואת חסר.

גם בבחינת מחזורי המסחר בלטה שנת 2011 בחולשה יחסית עת מחזור המסחר היומי הממוצע הסתכם בכ-1.5 מיליארד ש"ח, לעומת כ-2 מיליארד ש"ח בשנת 2010.

האפיק הסולידר

בהמשך לעליות שנרשמו בשנת 2010, רשמו אגרות החוב הממשלתיות במהלך שנת 2011 עליות שערים. בעוד אלו השקליות רשמו עליה של כ-4.5%, לאחר עליה של כ-5% בשערן ב-2010 רשמו אלו צמודות המדד עליות של כ-4.3%. היקף הנפקות הממשלה נטו הצטמצם השנה בשיעור חד, זו השנה השנייה ברציפות. כך, חלה ירידה ניכרת בהיקף הנפקות הממשלה, ואלו הסתכמו בסכום של כ-3.5 מיליארד ש"ח נטו לעומת כ-9.5 מיליארד ש"ח נטו בשנת 2010.

במדדי אגרות החוב הקונצרניות נרשמה מגמה מעורבת. בעוד מדד התל בונד 20 רשם עלייה בשיעור של 0.7%, רשם מדד התל בונד 40 ירידות בשיעור של כ-1.6%. פער התשואות של מדד התל בונד 20 מאג"ח ממשלתי עלה לרמה של כ-2.6%, לעומת פער של כ-1.5% בסוף 2010 ואילו פער התשואה של מדד התל בונד 40 עלה לכ-2.95% בסוף 2011 לעומת פער של כ-1.85% בסוף 2010. בשוק איגרות החוב, בשונה משוק המניות, נרשמה השנה עלייה במחזור היומי, שהסתכם בכ-3.8 מיליארד שקל, והיה גבוה בכ-15% לעומת המחזור אשתקד. העלייה במחזוריים נובעת מגידול חד במחזורי המסחר באגרות חוב ממשלתיות שקליות, בהשפעת פעילות משקיעי חוץ שרכשו אג"ח מסוג זה בהיקף נרחב של כ-4 מיליארד דולר, נטו, בחודשים מאי-אוקטובר.

ד. מדיניות השקעות והשינויים במבנה הנכסים

בהשקעות של הקופות אשר בניהול החברה לא בוצעו שינויים רדיקליים. השינויים נעשו בעיקר בתחום המניות ובתחום אג"ח קונצרניות, במטרה לשפר את תשואת הקופות לאור תנאי השוק.

קופת התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי

נכסי הקופה נטו ליום 31 בדצמבר 2011 הסתכמו ב- 3,802 מיליוני ש"ח - קיטון של 1.0% לעומת שנת 2010. בסוף שנת 2011 התפלגו נכסי הקופה כדלהלן: 35.6% בצמודי מדד, לעומת 41.3% בשנת 2010, 40.0% בשקלים לא צמודים, לעומת 28.8% בשנת 2010, 23.2% במניות וני"ע אחרים (בארץ ובח"ל), לעומת 28.4% בשנת 2010, ו- 1.2% בצמודי מט"ח (כולל אג"ח בחו"ל), לעומת 1.5% בשנת 2010.

קופת התגמולים של עובדי בנק לאומי הניבה בשנת 2011 תשואה נומינלית שלילית בשיעור 2.42%, לעומת תשואה נומינלית חיובית בשיעור 7.8% בשנת 2010. התשואה הנומינלית השנתית הממוצעת ב-4 השנים האחרונות הגיעה ל-3.49% וב-10 השנים האחרונות ל-6.85%. סטיית התקן ב-4 השנים האחרונות הייתה 14.01% וב-10 השנים האחרונות 10.18%.

קופת התגמולים של עובדי בנק לאומי למשכנתאות

נכסי הקופה נטו ליום 31 בדצמבר 2011 הסתכמו ב- 73 מיליוני ש"ח - גידול של 4.3% לעומת שנת 2010. בסוף שנת 2011 התפלגו נכסי הקופה כדלהלן: 34.6% בצמודי מדד, לעומת 44.0% בשנת 2010, 40.8% בשקלים לא צמודים, לעומת 28.2% בשנת 2010, 22.4% במניות וני"ע אחרים (בארץ ובח"ל), לעומת 27.8% בשנת 2010. בצמודי מט"ח (כולל אג"ח בחו"ל) 2.2%.

קופת התגמולים של עובדי בנק לאומי למשכנתאות הניבה בשנת 2011 תשואה נומינלית שלילית בשיעור 2.83%, לעומת תשואה נומינלית חיובית בשיעור 7.85% בשנת 2010. התשואה הנומינלית השנתית הממוצעת ב-4 השנים האחרונות הגיעה ל-5.62% וב-10 השנים האחרונות ל-6.54%. סטיית התקן ב-4 השנים האחרונות הייתה 11.32% וב-10 השנים האחרונות 7.49%.

ביום 19 בינואר 2010 עודכנה מדיניות ההשקעה הקבועה בנספח א' לתקנון של שתי הקופות המנוהלות. בשנת 2011 לא נעשו שינויים בנספח א' שלעיל. עיקרם של השינויים נועדו להתאים את התקנון לתופעה השוררת בשוק ולפיה ירדה רמת הדירוג של אג"ח הקונצרניות.

השינויים במדיניות ההשקעה בתחום אג"ח קונצרניות מפורטים להלן:
- אג"ח קונצרניות ישראליות – עד 35% מנכסי הקופה (30% לפני התיקון).
- פיקדון עד 7 ימים באחד מחמשת הבנקים הגדולים לא ייחשב כהשקעה קונצרנית.
- לפחות 75% מהקונצרניות בדירוג A+ ומעלה (65% בדירוג AA מינוס לפני התיקון), או דירוג שווה ערך, ולא יותר מ-10% בלתי מדורגות.

השינויים העיקריים במבנה הנכסים יתוארו להלן בהתבסס על נתוני הקופה של עובדי בנק לאומי המהווה 98.1% מסך הנכסים המנוהלים בסוף שנת 2011.

בהשקעה באג"ח סחירות חלו השנה השינויים הבאים:

א) משקלן היחסי של אגרות חוב קונצרניות בתיק ההשקעות ירד ל-31.4% בסוף שנת 2011 לעומת 31.5% בסוף שנת 2010.

ב) משקלן היחסי של אגרות חוב ממשלתיות בתיק ההשקעות עלה ל-38.9% בסוף שנת 2011 לעומת 35.3% בסוף שנת 2010.

שיעור החזקות של הקופה במניות וניירות ערך אחרים בארץ ובח"ל ירד בסוף שנת 2011 ל-22.8% מנכסי הקופה, לעומת 28.4% בשנה הקודמת. האפיק השקלי (ללא המניות), הגיע בסוף שנת 2011 ל-40.0% מנכסי הקופה, לעומת 28.8% בסוף שנת 2010, בעוד המרכיב הצמוד למדד היה כ-35.6% בשנת 2011 ו-41.3% בשנת 2010.

השינויים במבנה נכסי החוב עם הירידות בדירוג הביאו לירידה מסויימת ברמת הדירוג של תיק נכסי החוב. בסוף שנת 2011 הגיע שיעורם של נכסי החוב המדורגים AA לפחות ל-48.9% מכלל הנכסים לעומת 50.1% בסוף שנת 2010. מתוך נכסי החוב בלבד, שיעור ההשקעה בנכסים בעלי דירוג AA לפחות הוא 68.3% (72.1% בסוף 2010).

השינויים אשר חלו בתיק משקפים את התמורות אשר עברו על תיק הנכסים של ענף קופות התגמולים (וקופות אישיות לפיצויים).

על פי הנתונים אשר פרסם האוצר, במשך שנת 2011 ירד מרכיב המניות בתיק הענף מ-24.3% ל-20.2%, מרכיב אגרות החוב הממשלתיות עלה מ-25.6% ל-27.4%, ומשקלן של אג"ח קונצרניות אשר עמד על 29.5% בסוף 2011, ירד לעומת 30.2% בסוף 2010.

ה. חברי הדירקטוריון והנהלה

1. הדירקטוריון

תחילת כהונה	השתתפות בישיבות	עיסוק עיקרי נוסף	השכלה	
31.7.2008	5	-	אקדמית	מר חיים אברהם - יו"ר
31.7.2008	4	סגן ראש מערך משאבי אנוש	אקדמית	מר מנחם הוכמן
31.7.2008	3	יו"ר הוועד הארצי המשותף של עובדי בנק לאומי	תיכונת	גב' מירי רובינו
31.7.2008	5	דירקטורית ויו"ר ועדת ביקורת בכלל פיננסים בטוחה ני"ע	אקדמית	גב' מאירה גזית – חיצונית
31.7.2008	5	יועץ משפטי ראשי של בנק לאומי	אקדמית	עו"ד נעמי זנדהאוז
31.7.2008	1	יו"ר הוועד הארצי של ארגון המנהלים	תיכונת	*מר טוביה טבק
1.8.2011	2	יו"ר הוועד הארצי של ארגון המנהלים	אקדמית	מר אלי זרקה
31.7.2008	5	יועץ בכיר בישיב לאומי	אקדמית	עו"ד יגאל כוחלאני
31.7.2008	5	מנהל חדר עסקאות נוסטרו שקלים	אקדמית	מר יעקב (גיקי) ניסן
10.6.2010	5	יועץ כלכלי בתחום חסכון ארוך טווח	אקדמית	מר עמי כהן - חיצוני
31.7.2008	3	ראש אגף ניהול סיכונים במכשירים פיננסים	אקדמית	גב' דיאן שור
31.7.2008	5	ראש אגף השקעות וייעוץ פיננסי בחטיבה המסחרית	אקדמית	מר אבי שפיצר

* סיים את כהונתו ביום 30.4.2011 .
 בשנת 2011 התכנס הדירקטוריון 5 פעמים.

כל חברי הדירקטוריון, פרט לנציגים החיצוניים, הינם עובדי הבנק ואינם מקבלים שכר בגין כהונתם בחברה. החברה אינה גובה עמלה מעמיתיה הקופות. הבנק משלם את שכרם של הנציגים החיצוניים. יו"ר הדירקטוריון מר חיים אברהם פרש מהבנק ומקבל תשלום בדומה לדירקטורים החיצוניים.

פרטים אישיים של חברי הדירקטוריון

מען	שנה לידה	מס' זהות		
החייל 39/12 ירושלים 97891	1955	053626032		מר חיים אברהם - יו"ר
פדויים 31 הוד השרון 45292	1947	003829249		מר מנחם הוכמן
אלונים 4 גבעת שמואל	1953	051860013		גב' מירי רובינו
רוזן 20 רמת גן 52224	1948	009392176		גב' מאירה גזית – חיצונית
אלוף דוד 133 רמת גן 52000	1957	054761101		עו"ד נעמי זנדהאוז
לימור 7 גן יבנה 70800	1957	026877126		מר אלי זרקה
ישורון 33/14 הוד השרון 45200	1954	052304946		עו"ד יגאל כוחלאני
הראל 3 גבעתיים 53363	1967	023068950		מר יעקב (גיקי) ניסן
אסף 20 רמת גן	1976	038684122		עמי כהן
דן 104 כוכב יאיר 44864	1956	015112014		גב' דיאן שור
תבור 13 מבשרת ציון 90805	1949	030146716		מר אבי שפיצר

כל חברי הדירקטוריון הינם בעלי אזרחות ישראלית, ואינם בני משפחה של בעל עניין אחר בחברה.

ה. חברי הדירקטוריון והנהלה (המשך)

תאגידים נוספים בהם מכהנים חברי הדירקטוריון כדירקטורים

מור חיים אברהם - יו"ר	בנק ערבי ישראלי בע"מ
	לאומי שירותי שוק ההון בע"מ
	לאומי קמ"פ בע"מ
עו"ד נעמי זנדהאוז	הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ
עמי כהן	בצר חברה בע"מ
	מפעל פועלי פ"ת בע"מ
	נכסי הציבור ברחובות בע"מ
	הציבור בכפר סבא בע"מ
	הכלל בע"מ
	רכוש פועלי רעננה בע"מ
	עמלנו חברה בעלת נכסי הפועלים ברמת-גן בע"מ
	הדוייס בע"מ
	חברים ומרוויחים שוקי הון בע"מ
מר יעקב (גיקי) ניסן	לאומי חברה למימון בע"מ
גב' דיאן שור	לאומי חברה למימון בע"מ
	מסלקת מעו"ף בע"מ
מר אבי שפיצר	לאומי חברה למימון בע"מ
גב' מאירה גזית	כלל פיננסים בטוחה ניירות ערך בע"מ

2. נושאי משרה בכירים

שמואל לוי	תפקיד	השכלה	עיסוק עיקרי נוסף	תחילת כהונה
	מנכ"ל	אקדמית	-	10.4.2011
	מס' זהות	שנת לידה	מען	
	2259011-1	1966	גלר 24 כפר סבא 44269	
יובל ציפר	תפקיד	השכלה	עיסוק עיקרי נוסף	תחילת כהונה
	מבקר פנים	אקדמית	ראש ענף ביקורת פנימית בבנק לאומי	1.5.2006
	מס' זהות	שנת לידה	מען	
	022312698	1966	התזמורת 36 ראשון לציון 75562	

המנכ"ל הינו עובד של בנק לאומי, וכן המבקר הפנימי, שכרם בשנת הדוח שולם ע"י הבנק ולא ע"י החברה המנהלת, הם בעלי אזרחות ישראלית, ואינם בני משפחה של נושאי משרה בכירה או של בעל עניין אחר בחברה. המנכ"ל הקודם מר עוזי קליין ז"ל נפטר בתאריך 9 בינואר 2011.

ה. חברי הדירקטוריון והנהלה (המשד)

3. ועדת הביקורת

תחילת כהונה	השתתפות בישיבות	
27.8.2009	5	גב' מאירה גזית - יו"ר - חיצונית
3.8.2008	5	עו"ד נעמי זנדהאוז
3.8.2008	3	גב' דיאן שור
10.6.2010	5	עמי כהן - חיצוני

בשנת 2011 התכנסה ועדת הביקורת 5 פעמים.

4. ועדת השקעות

תחילת כהונה	השתתפות ישיבות	השכלה והכשרה בתחום	
3.08.2008	28	ייעוץ השקעות וניהול תיקי השקעות	גב' מאירה גזית - יו"ר - חיצונית
3.08.2008	27	תואר ראשון בכלכלה, ייעוץ השקעות	מר חיים אברהם
3.08.2008	29	ייעוץ השקעות	עו"ד יגאל כוחלאני
27.10.2008	28	תואר ראשון בכלכלה, תואר שני במנהל עסקים	מר יעקב (גיקי) ניסן
10.6.2010	29	תואר ראשון בכלכלה, תואר שני במנהל עסקים	עמי כהן

בשנת 2011 התכנסה הועדה 30 פעמים.

חברי ועדת ההשקעות הינם חברי הדירקטוריון שפרטיהם צוינו לעיל.

5. רואה חשבון מבקר של החברה ושל הקופות שבניהולה

משרד רואי חשבון סומך חייקין, מגדל המילניום KPMG, רח' הארבעה 17, ת.ד. 609 תל-אביב 61006.

1. נוהל עבודת הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון החברה מונה 11 דירקטורים - בהם שני דירקטורים חיצוניים. הדירקטוריון מינה מקרבו ועדת ההשקעות המונה 5 דירקטורים וועדת ביקורת המונה 4 דירקטורים. בראשות כל אחת מהוועדות עומד דירקטור חיצוני.

דירקטוריון החברה מתכנס בדרך כלל אחת לרבעון לדיון בנושאים הבאים:

- התוויית מדיניות ההשקעות של הקופות, בכפוף למדיניות ההשקעה הקבועה בתקנון הקופות.
- קביעת מסגרות (ריצפה ותיקרה) לאפיקי ההשקעה השונים, בכפוף למגבלות הקיימות בתקנון הקופות.
- קבלת דיווח על השקעות הקופות והתשואות שהניבו.
- קבלת דיווח על דיוני ועדת הביקורת והחלטותיה.
- אישור הלוואות שהועמדו לעמיתים.
- קבלת דיווח על משיכות העמיתים.
- נושאים מהותיים נוספים העומדים על הפרק.

ועדת ביקורת - דירקטוריון החברה מינה מקרבו ועדת ביקורת בת ארבעה חברים. הועדה מתכנסת אחת לרבעון, לצורך דיון בדוח המבקר הפנימי, בדוחות הכספיים של חברת הניהול ושל הקופות, ובהערות אגף שוק ההון באוצר עליהם.

יו"ר הועדה הינו נציג חיצוני, הוא מדווח ליו"ר הדירקטוריון ולמליאת הדירקטוריון על דיוני הועדה ומעלה לדיון את המלצותיה.

ועדת השקעות - דירקטוריון החברה מינה מקרבו ועדת ההשקעות בת חמישה חברים - בהם היו"ר שהוא נציג חיצוני. לישיבות הועדה מוזמנים אנליסטים ומומחים מתחומים שונים.

מתכונת קבלת החלטות על השקעות הקופות

ועדת ההשקעות מתכנסת בדרך כלל פעמיים בחודש והיא קובעת את אפיקי ההשקעה ואת הרכבם, בהתאם לשינויים בשוק ההון ובכפוף לתקנות ולמסגרות שנקבעו ע"י הדירקטוריון. הרכב תיק המניות לפי הענפים השונים, נקבע מעת לעת ע"י ועדת ההשקעות. הרכב המניות בכל ענף, נקבע פרטנית ע"י פסגות ני"ע המנהלת את תיק ההשקעות של הקופה, בהתאם להנחיות ועדת ההשקעות. נציגות של חברת פסגות ני"ע משתתפת באופן קבוע בישיבות הדו-שבועיות של ועדת ההשקעות, והיא מנהלת את ההשקעות הסחירות של הקופות, בהתאם להנחיות שהיא מקבלת מוועדת ההשקעות. במידת הצורך, נערכות התייעצויות טלפוניות בין חברי הועדה, לצורך קבלת החלטות דחופות בין מועדי התכנסות הועדה. החברה משתמשת בשירותיה של חברת פסגות ניירות ערך בע"מ, לצורך יישום מספר הוראות אשר נקבעו בתקנות ובחוזרי האוצר. הוראות אלה כוללות: הצבעה באסיפות כלליות, ניהול אשראי אגב פעילות השקעות וניהול אשראי לא סחיר.

ניהול האשראי -

ביולי 2010 התפרסם חוזר האוצר "הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות" ביולי, אשר בו נקבעו כלל הענקת אשראי לאחר המלצותיה של וועדת חודק. הוראות החוזר יושמו על ידי עריכת נוהל מתאים אשר מיושם על ידי החברה באמצעות פסגות ניירות ערך בע"מ, אשר, כאמור, מנהלת את השקעותיהן של הקופות בנכסי חוב.

החברה נערכה למילוי הוראות חוזר "חודק" אשר תחילתו ב-אוקטובר 2010, באמצעות חברת פסגות אשר נותנת לקופות המנוהלות שירותי השקעה ושירותי ניהול מערך האשראי. ניתן לסכם את ההוראות בראשי פרקים אלה:

- חובת קביעתה של מדיניות השקעות ביחס לתניות חוזיות ואמות מידה פיננסיות. נספחי החוזר מכילים רשימות מוצעות של תניות חוזיות ושל אמות מידה פיננסיות.
- חובה לקבל מסמכי הנפקה טרם רכישת אג"ח בשוק הראשוני.
- חובה לקבל דוחות ודיווחים ממנפיק שהוא תאגיד שאינו מדווח.
- חובה להכין אנליזה כתובה טרם רכישת אג"ח.
- חובה לקבוע מדיניות לעניין שיעורי השקעה באג"ח קונצרן על פי סוג איגרת החוב.

אסיפות כלליות - ההצבעה מבוצעת על פי כללים וקריטריונים אשר אושרו בוועדת ההשקעות, וכן על פי כלל ממשל תאגידי אשר אומצו על ידי החברה. בשנת 2011 הקופות יוצגו על ידי חברת פסגות ניירות ערך בע"מ לפי הפירוט הבא: קופת עובדי בנק לאומי - 128 אסיפות, קופת עובדי בנק לאומי למשכנתאות - 118 אסיפות.

1. נוהל עבודת הדירקטוריון וועדותיו (המשך)

ניהול סיכונים

החברה מינתה מנהל סיכונים במיקור חוץ וממלאת אחר הוראותיו של חוזר גמל 2009-2-3: מערך ניהול ובקרת סיכונים בחברות מנהלות של קופות גמל.

מנהל הסיכונים זיהה את הסיכונים אשר כרוכים בתיק ההשקעות והציג בפני וועדת ההשקעות והדירקטוריון כלים ואמות מידה להערכת הסיכונים, במטרה לסייע לקופה לגבש מדיניות ניהול סיכונים. להלן מפורטים הסיכונים השונים והדרכים בהם מתמודדת הקופה עם סיכונים אלה.

נהלי בקרה על ביצוע ההשקעות

כל ישיבה דו-שבועית של וועדת ההשקעות, נפתחת בעיון ודיון בדוח מפורט הכולל את הרכישות והמכירות שבוצעו מאז הישיבה הקודמת, בהתאם להנחיות ועדת ההשקעות. יו"ר דירקטוריון חברת הניהול מכהן כחבר בוועדת ההשקעות ומעודכן באופן שוטף על החלטותיה.

מליאת הדירקטוריון מקבלת דוח חודשי על הרכב נכסי הקופות ועל התשואה החודשית שהניבו, ואחת לרבעון דוח השוואתי לקופות הגמל הגדולות בעלות אופי דומה.

2. שינויי חקיקה בשנת 2011

הדירקטוריון מנהל מעקב אחר השינויים בדין החל על קופות גמל, ואחר חוזרי הממונה על שוק ההון. להלן מפורטות ההוראות אשר פורסמו בשנת 2011 אשר יש להן השלכה על קופות הגמל אשר בניהול החברה.

1. תחום ניהול הקופה

חוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א 2011, 15 במרץ 2011

בתיקון 16 לחוק החברות בוצעו מספר רב של תיקונים בחוק החברות, שעניינם שיפורו של הממשל התאגידי בחברות ציבוריות.

בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964 נקבע בתקנה 14א כי מספר סעיפים בחוק החברות, החלים על חברות ציבוריות, יחולו גם על חברות המנהלות קופות גמל למרות שהן אינן ציבוריות. בין סעיפים אלה: סעיפים 115 וסעיף 245. שני סעיפים אלה תוקנו בתיקון 16, ויש לתיקונים השלכה מיידית על חברות המנהלות קופות גמל.

סעיף 115 לחוק, לאחר תיקונו קובע בס"ק (ב)1 כי:

"אלה לא יהיו חברים בוועדת ביקורת: יושב ראש הדירקטוריון וכל דירקטור המועסק על ידי החברה או המועסק על ידי בעל שליטה בה או על ידי תאגיד בשליטת בעל שליטה כאמור, דירקטור הנותן שירותים דרך קבע לחברה, לבעל שליטה בה או לתאגיד בשליטת בעל שליטה כאמור, וכן דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה."

כיום, נוהגים בעלי השליטה לצרף נציג מטעמם לוועדת הביקורת. מעתה, דירקטורים אשר הם נציגי בעל השליטה בחברה המנהלת לא יהיו חברים בוועדת הביקורת.

סעיף 245 לחוק תוקן באופן אשר מתיר לחברה להאריך את כהונתו של דירקטור חיצוני בשתי תקופות נוספות, של שלוש שנים כל אחת. לפני תיקון ניתן היה להאריך את הכהונה בתקופה אחת של שלוש שנים.

תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (הוראת שעה), התשע"א-2011, ינואר 2011

על מנת שניתן יהיה להפקיד כספים רק בשל מרכיב הפיצויים לקופות גמל לא משלמות לקצבה, לעניין עמיתים אשר לא חל עליהם צו ההרחבה, הותקנה בתחילת שנת 2008 הוראת שעה שאפשרה להן לקבל כספי פיצויים גם ללא תשלום מקביל למרכיב התגמולים.

הוראת שעה זו הוראת השעה הוארכה בתקנות אלה גם לשנים 2011 ו-2012.

חוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור (חוזר גופים מוסדיים 2011-9-5)

חוזר איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות (חוזר גופים מוסדיים 2011-9-6), מ-28 במרץ 2011

ההוראות אשר בחוזר בירור ויישוב תביעות חלות רק על חברות ביטוח וקרנות פנסייה ולא על חברות המנהלות קופות גמל. הגדרת "תביעה" - דרישה מגוף מוסדי למימוש זכויות לפי תנאי פוליסת ביטוח או לפי תקנון קרן פנסייה או לפי הוראות הדין הרלוונטיות למימוש זכויות כאמור;

ההוראות בעניין איסוף מידע סטטיסטי - חלות גם על חברות המנהלות קופות גמל, למעט חברות המנהלות קופות מרכזיות לפיצויים.

החוזר האחרון מחליף את חוזר גופים מוסדיים 2009-9-19 מיום 7 בספטמבר 2009 ומוסיף חובות דיווח גם לגבי בקשות למשיכה והעברת כספים.

החוזר קובע מתווה לאיסוף נתונים על משך הטיפול בבקשות עמיתים למשיכה ולהעברה, את אופן הדיווח לממונה ואת חובת הפרסום באתר האינטרנט של החברה המנהלת. הוראות החוזר יחולו על תביעה או בקשה שהוגשה לאחר 1 ביוני 2011. עד ליום 30 בספטמבר 2013 גוף מוסדי ידווח לממונה, כנדרש בחוזר זה, את נתוני הבקשות למחצית הראשונה של שנת 2013. בשנת 2014 יוצגו נתוני בקשות של השנה שקדמה לה, בשנת 2015 יוצגו נתוני בקשות של השנתיים שקדמו ובשנת 2016 יוצגו נתוני בקשות של שלוש השנים שקדמו, והחל ביום 31 במרס 2017 יוצגו הנתונים ל-4 שנים קודמות.

חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה) תשע"א – 2011 פורסם ברשומות ב-17 באוגוסט 2011

תחולת הוראות חוק הביטוח וחוק הגמל לגבי עיצומים כספיים – שנה מיום הפרסום. חוק זה חל על תאגידים ויחידים אשר מבצעים הפרות של שלושה חוקים אשר תוקנו בחוק זה: חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א – 1981 (חוק הביטוח) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה – 2005 (חוק הגמל) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ ושיעור ומערכת וסליקה פנסיוניים) התשס"ה – 2005 (חוק ייעוץ ושיעור) בחוקים הללו קיימת סמכות למפקח על שוק ההון להטיל עיצומים כספיים על מבטח ועל חברה מנהלת ועל חברה אשר אינה חברה מנהלת, וחוק זה נועד לבצע תיקונים בסמכויות אלה. להדגשה, אין חוק זה קובע סמכות חדשה. סמכות זו כבר קיימת, וחוק זה רק מרחיב אותה ומבצע בה שינויים על ידי תיקונים של החוקים הנזכרים. סעיף 1 לחוק מתקן את חוק הביטוח לגבי מבטחים, סעיף 2 לחוק מתקן את חוק הגמל לגבי חברות מנהלות וסעיף 3 מתקן את חוק ייעוץ ושיעור.

סמכויות: נוספו לממונה סמכויות פיקוח וביטוח מנהלי זהות לסמכויות שהוענקו לו לגבי מבטחים, והן כוללות בין השאר סמכות למנות "מוסמכי פיקוח", סמכות כניסה למקום אשר אינו משמש למגורים בלבד וסמכויות בירור מנהלי (סמכות לפנות לבית משפט לקבלת צו להציג חפץ או מסמך).

סכומי העיצומים הכספיים: הוגדלו סכומי העיצום הכספי שרשאי הממונה להטיל על מפריס, לשם הפיכתו של העיצום הכספי למכשיר הרתעה אפקטיבי. וכן, גובה העיצום הכספי יהיה נגזרת של חומרת ההפרה ומיחיות המפר. לעניין חברה מנהלת יהיה גובה העיצום הכספי תלוי גם בגודלה של החברה המנהלת, אשר ייקבע בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים בקופות הגמל שבניהולה.

חזקת הפרה לגבי מנהל כללי: בתיקון חוק הגמל נקבע כי יחולו על חברות מנהלות מספר סעיפים המצויים בחוק הביטוח המתוקן וביניהם: סעיף 92(ג) כפי שתוקן בחוק הגברת האכיפה:

"(א) המנהל הכללי של תאגיד ושותף, למעט שותף מוגבל, חייבים לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין למניעת ביצוע הפרה בידי התאגיד או השותפות, לפי העניין, או בידי עובד מעובדיהם.

(ב) בוצעה הפרה, חזקה היא כי המנהל הכללי בתאגיד או שותף למעט שותף מוגבל בשותפות לפי העניין, הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א) ואפשר להטיל עליו עיצום כספי בסכום של מחצית מסכום העיצום הכספי שהיה אפשר להטיל עליו אילו הוא היה המפר, אלא אם כן הוכיח שמילא את חובתו לפי סעיף קטן (א).

(ג) קבע התאגיד נהלים מספקים למניעת הפרה כאמור בסעיף קטן (ב) מינה אחראי מטעמו לפיקוח על קיומם, וכן נקט אמצעים סבירים לתיקון הפרה ולמניעת הישנותה, חזקה כי המנהל הכללי או השותף, לפי העניין, קיים את חובתו כאמור בסעיף קטן (א)."

אכיפה פנימית: המסקנה המתבקשת מהוראות סעיף 92(ג) היא כי על חברה מנהלת להקים מערכת אכיפה פנימית למניעת הפרות, ועליה למנות אחראי לפיקוח על קיומם.

טיוטת חוזר ניהול סיכונים ציות בגופים מוסדיים, חוזר 5-2012 מ-31 בינואר 2012

האוצר פרסם טיוטת חוזר המסדירה את תחום הציות בחברות המנהלות, ומחייבת מינוי ממונה על הציות ועל האכיפה הפנימית והקמת מערך ציות ואכיפה.

מטרת חוזר זה להבטיח כי הגופים המוסדיים בישראל:

- א. יאתרו באופן מקיף וסדיר סיכונים ציות שהם ולקוחותיהם חשופים להם;
- ב. יודאו הטמעה של הוראות הדין בכל תחומי פעילותם;
- ג. יקיימו תכנית אכיפה פנימית אפקטיבית.

הטיטוא מסדירה למעשה את חובת קיומה של תכנית אכיפה פנימית. נקבע כי תחילת חובת קיום סקר הציות המשמש תשתית לפעילות הממונה על הציות, לעניין חוזרי האוצר, תהיה בתוך שישה חודשים מהמועד שבו פרסם הממונה פרק מאושר של החוזר האחד לגופים מוסדיים, הקודקס המפורסם. כלומר, כל שנוגע לתקנות וחוקים ולא לחוזרים, יש לבצע סקר בגינו עם תחילת החוזר המוצעת להיות 1 בינואר 2013.

חוזר שירות ללקוחות גופים מוסדיים חוזר גופים מוסדיים 7-9-2011 מ-8 באוגוסט 2011

מטרת החוזר היא להבטיח שירות איכותי ללקוח, לרבות בזמנים בהם חלה עליה יוצאת דופן בכמות הפניות אל גוף מוסדי.

החוזר לא חל על קופת גמל מרכזית לפיצויים אשר העמית היחיד בה הוא הבנק, כמשמעה בסעיף 147(1) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א.

תחילתו של חוזר זה ביום 1 בינואר 2013 אך מספר סעיפים חלים מיד, וההוראות האמורות בהם יושלמו עד ליום 30 ביוני 2012. ההוראות הללו בתמצית:

1. ממונה שירות לקוחות. גוף מוסדי ימנה ממונה שירות לקוחות שיהיה במעמד של עובד בכיר, אשר ידווח למנהל הכללי של הגוף המוסדי. תפקידי ממונה שירות הלקוחות יהיו לכל הפחות אלו:

- 1) להגיש להנהלת הגוף המוסדי מיפוי של מערך השירות הקיים לפני יישום הוראות חוזר זה;
- 2) להגיש להנהלת הגוף המוסדי סקר פערים בין רמת השירות הניתנת ללקוחות ובין רמת השירות שנקבעה במדיניות הדירקטוריון למתן שירות, ותכנית עבודה לצמצום הפערים שיימצאו, אחת לשנתיים.

2. דירקטוריון

תפקידי דירקטוריון גוף מוסדי בנוגע לשירות לקוחות יהיו לפחות אלה:

- 1) לאשר את אופן מינוי ממונה שירות הלקוחות, סמכויותיו, תפקידיו, תחומי האחריות שלו ומערך הכפופים אליו, ככל שישנם;
- 2) לדון בהיערכות הגוף המוסדי ליישום חוזר זה;
- 3) לקבוע את מדיניות הגוף המוסדי למתן שירות ולהנגשתו בהתאם להוראות חוזר זה;
- 4) לאשר את תכנית העבודה שתוגש על ידי הנהלת הגוף המוסדי;
- 5) לוודא ביצועו של סקר פערים כאמור לעיל.

חוזר מתן מידע ללקוח שמבקש למשוך את כספו ממוצר פנסיוני – הבהרה, חוזר גופים מוסדיים 2011-65 מ-14 בנובמבר 2011

ההבהרה היא בנוגע לסוג המידע שעובד של גוף מוסדי, שאינו משווק פנסיוני, רשאי למסור לעמית המבקש לבצע משיכת כספים ממוצר פנסיוני שמנהל הגוף המוסדי (להלן - **משיכת כספים או משיכה**). לפי עמדת אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון, נתון כללי שציין גוף מוסדי בפני חוסך בעת משיכת כספים, אינו נכלל בגדר עיסוק בשיווק פנסיוני כהגדרתו בחוק הייעוץ.

חוזר טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים חוזר גופים מוסדיים 2011-9-10, מ-21 בדצמבר 2011

מטרת חוזר זה היא להגדיר את הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי כדי להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. יש לבצע טיוב באופן שהנתונים הנכללים בממשק האחזקות יהיו מלאים ורציפים, ככל שקיימים נתונים כאמור, לאורך תקופת החיסכון.

לוח הזמנים אשר נקבע בחוזר:

- עריכת סקר פערים עד 31 בדצמבר 2012
- בניית מודל מיפוי ודירוג הפערים אשר נמצאו בסקר, עד 31 במרץ 2013
- הכנת תכנית עבודה מפורטת, עד 30 בספטמבר 2013
- סידור המידע הקיים ושמירתו, עד 30 בספטמבר 2014
- סיום פרויקט הטיוב, עד 30 ביוני 2016

המודל החכ"מ – טיוטת תקנות וטיטת חוזר:

טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב-2012

התאמת מסלול ההשקעה למאפייני העמית, חוזר גופים מוסדיים 2011-68 מ-1 בדצמבר 2011

המודל החכ"מ – טיוטת תקנות וטיטת חוזר

השינויים העיקריים מהטיטות הקודמות:

- בטיטות אלה בוטלה חובת הקמת מסלול נפרד של בני 55 עד 60.
- בטיטות אלה נוסף מודל הקוהורטות: במקום לפצל עמיתים למסלולים על פי קבוצות גיל (מודל המדרגות), בונים מסלולים על פי תאריכי הפרישה של העמיתים, כך שהעמית אינו נדרש להחליף מסלול עם חלוף השנים, אלא מדיניות ההשקעות של המסלול תשתנה. מסלולים מסוג זה יתקיימו עד מועד קבלת הקצבה.
- נקבעה חובת בניית מסלול נפרד לרכיב הפיצויים, זולת אם לפי תקנון הקופה והסכם העבודה או תנאי הפוליסה והסכם העבודה, לפי העניין, היתרה הצבורה של מרכיב תשלומי העובד ומרכיב תשלומי המעביד יכול שתפחת בהתאם לשינויים ביתרה הצבורה במרכיב הפיצויים.

טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012

טיטת חוזר נוהל איתור עמיתים ומוטבים, חוזר גופים מוסדיים 2011-23 מ-4 בינואר 2012

טיטות אלה הן שלישיות במספר והן נועדו להבטיח כי חברות המנהלות יפעלו בשקידה סבירה לאיתור עמיתים, או מוטבים.

ההוראות המפורטות מסדירות את פעילויות החובה השוטפות של החברות המנהלות כדי לחדש קשר עם עמיתים אשר נותק עמם הקשר, ואת הפעילויות אשר יש לנקוט לאחר שנודע על מותו של עמית

תחילה: על פי תקנה 7 לתקנות הנזכרות התחילה היא ב-1 בינואר 2013 וכך גם תחילת החוזר), מלבד התקנה המחייבת לפנות למרשם האוכלוסין לאימות פרטים אשר תחולתה 6 חודשים מיום פרסום התקנות.

טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, חברות מנהלות, סוכנים ויועצים, למניעת הלבנת הון ומימון טרור) התשע"א – 2011 - טיוטא

טיוטת צו זו מאחדת ומשלבת תחת מסגרת אחת הנוגעת ל"גופים מוסדיים", את הוראות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב-2001 ואת הוראות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופת גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב-2001. טיוטת הצו המאוחד הותאמה לשינויי חקיקה ולתיקונים שבוצעו בצווים החלים על גופים פיננסיים אחרים. ההוראה המרכזית בצו זה:
"לא יתקשר גוף מוסדי בחוזה ביטוח חיים ולא יפתח חשבון קופת גמל, בלא שביצע לגבי מי שמבקש להיות העמית או המבוטח הליך של הכרת הלקוח, לפי מידת הסיכון שלו להלבנת הון ומימון טרור; לעניין זה, "הליך של הכרת הלקוח" - בין היתר, בירור מקור הכספים שאמורים להיות מופקדים בחשבון או בחוזה, עיסוקו, מטרת כריתת החוזה או פתיחת החשבון והפעילות המתוכננת בו; לגבי תושב חוץ - גם בירור זיקתו לישראל ואם הוא איש ציבור זר; לגבי מי שהוא בעל עסק - גם סוג עסקיו; גוף מוסדי יערוך רישומים של פרטים אלה."
אין להוראות הצו כל רלבנטיות לחברה המנהלת.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) התשע"א - 2011 - טיוטא

טיוטת חוזר רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל חוזר 33-2011, 21 באוגוסט 2011

כפי המוסבר בחוזר, לאחר תיקון מס' 3 לחוק, משמש החיסכון בשלושת מוצרי החיסכון הפנסיוני לאותה מטרה, דהיינו, קבלת קצבה לאחר פרישה. עם זאת, מוצרי החיסכון האמורים נבדלים האחד ממשנהו בכיסוי הביטוחי שניתן לרכוש במסגרתם.

כדי להגביר את התחרות בחיסכון הפנסיוני, מוצע בטיטות אלה לאפשר לחברות מנהלות של קופות גמל להציע לעמיתים כיסוי ביטוחי דומה לזה המוצע לעמיתים בחברות ביטוח. קופות הגמל יוכלו למכור ביטוח חיים וביטוח נכות, בתנאים דומים לביטוח מנהלים ולקרנות פנסיה.

בנוסף, הטיטות מסדירות מחדש את נושא ביטוח החיים הקבוצתי אשר מוסדר כיום בתקנות מס הכנסה (תקנה 31), עם שינויים אשר לא נראים מהותיים.

טיוטת התקנות קובעת בתקנה 2:

חברה מנהלת רשאית לרכוש עבור עמית וקופת גמל רשאית לקבוע בתקנונה, כיסויים ביטוחיים אלה בלבד ("ביטוחי פרטי"):

(א) כיסוי ביטוחי לאריכות ימים

זכאות לקבלת קצבת זקנה מקופת גמל או ממבטח, החל ממועד הגעת העמית לגיל המזכה לפי הוראות תקנון הקופה.

(ב) כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות

זכאות לקבלת קצבה שלא בדרך של קצבה מקופת גמל או ממבטח, בשל פטירת עמית אשר שולם בשלו תשלום לכיסוי ביטוחי, ערב פטירתו, והכל בהתאם לתקנון הקופה.

(ג) כיסוי ביטוחי לסיכוני נכות

זכאות לקבלת קצבת נכות בהתאם לתקנון קופת הגמל.

טיוטת נוהל הגשת בקשות למיזוג קופות גמל או למיזוג מסלולי השקעה לאישור הממונה וטיטות חוזר יידוע עמיתים אודות מיזוג קופות גמל שה. 36051-2011 מ-19 בספטמבר 2011

סעיף 37 לחוק הפיקוח על קופות גמל קובע כי חברה מנהלת רשאית למזג קופת גמל אחת שבניהולה בקופת גמל אחרת שבניהולה או שבניהולה של חברה מנהלת אחרת ובלבד שתוכנית המיזוג אושרה מראש בידי הממונה על שוק ההון והחברה הודיעה על כך לעמיתים, מראש, באופן ובמועד שהורה הממונה.
מטרתה של טיוטת הנוהל להסדיר את דרך הגשת בקשות למיזוג קופות גמל ולמיזוג מסלולי השקעה לאישור הממונה. טיוטת חוזר יידוע עמיתים מטרתה להסדיר את אופן יידוע עמיתי הקופה המתמזגת או מסלול ההשקעה המתמזג בדבר מיזוג כאמור.

טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל)(תיקון), התשע"א-2011 מ-28 בדצמבר 2011

מבין ההוראות בתקנות אלה ראוייה לציון ההוראה הרלבנטית הבאה:

"(ג1) לא העביר גוף מנהל של קופה מקבלת בקשה לגוף מנהל של קופה מעבירה, במועדים שנקבעו לכך לפי הוראות הממונה, יזקוף הגוף המנהל של הקופה המקבלת לחשבונו של העמית בקופה, מתוך דמי הניהול שהוא גובה בשל ניהול הקופה, בשל התקופה המתחילה במועד שנקבע להעברת הבקשה לפי הוראות הממונה ועד מועד העברת הכספים בהתאם לתקנה 5, סכום השווה להפרש החיובי, ככל שישנו, בין תשואת הקופה המקבלת לבין תשואת הקופה המעבירה באותה תקופה."
בתקנות הנוכחיות לא מצוייה הוראה ברוח זו.

טיוטת חוזר העברת כספים בין קופות גמל, חוזר גופים מוסדיים 81-2010 מ-28 בדצמבר 2011
מטרת חוזר זה, בהמשך ובהתאם לתקנות הניידות, היא להסדיר את הליכי העברת הכספים בין קופות גמל. החוזר מטפל בין השאר בלוחות הזמנים להעברת הכספים, באופן ובמועדים להעברת הכיסוי הביטוחי ובנתונים שיש להעביר בין החברות המנהלות.

2. תחום השקעות ושערוך

הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות – הבהרה, חוזר גופים מוסדיים 4-9-2011 מ-23 במרץ 2011

חוזר גופים מוסדיים 3-9-2010 מיום 14 ביולי 2010 שעניינו "הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות" ("חוזר חודק") קבע הוראות לעניין תהליך ההשקעה של גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות. מפניו שהתקבלו באוצר התברר כי קיימת אי בהירות מסויימת, בעיקר בעניין ההוראות החלות על הרחבה של סדרת אג"ח אשר הונפקה לפני 1 באוקטובר 2010. בחוזר הנדון ניתנה הבהרה לעניין זה וכן לעניין הגדרת "תאגיד מדווח" והגדרת "מסמכי הנפקה".

הוראות בדבר חישוב שווי נכסים לא סחירים של גוף מוסדי, חוזר גופים מוסדיים 2-9-2011 מ-16 במרץ 2011.

הצגת נכסים בהם משקיעים גופים מוסדיים בשוויים ההוגן (Fair Value) נועדה בכדי להבטיח שצבירת רווחים או הפסדים לחשבונות החוסכים תשקף את ערכם הכלכלי של נכסים אלו. קביעה זו משתלבת עם מגמת כללי החשבונאות הבינלאומיים הרווחת כיום, לפיה יש להעדיף את שווי ההוגן של נכס על פני שווי ההיסטורי לצורכי מדידה וגילוי. שיטת השווי ההוגן גם מאפשרת חלוקה מדויקת וצודקת יותר של רווחי גוף מוסדי בין עמיתים וקבלת החלטות על בסיס שיקולים כלכליים.

חוזר זה גובש לאחר שתי טיוטות קודמות, בוצע פישוט נרחב של ההוראות, והן קלות יותר ליישום. לראשונה נקבעה במפורש ההוראה הבאה: על גוף מוסדי לוודא, טרם קבלת החלטת השקעה בנכס, סחיר או לא סחיר, כי הוא מודע לסיכונים הגלומים בנכס, כי יש לו יכולת ואמצעים לעקוב באופן שוטף ומקצועי אחר החשיפות השונות הנוצרות עקב ההשקעה בנכס וכי ביכולתו לאמוד את שווי ההוגן של הנכס. במידה שאין ביכולתו של גוף מוסדי לעמוד בדרישות אלו עליו להימנע מלהשקיע בנכס.

מודל לקביעת שווי הוגן של נכס חוב בלתי סחיר חוזר גופים מוסדיים 3-9-2011 מ-16 במרץ 2011

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט-2009 (להלן – **תקנות השערוך**) קובעות כי גוף מוסדי יחשב את שווי של נכס שאינו נייר ערך סחיר לפי שווי הוגן בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון כי הממונה רשאי להורות לגוף מוסדי להתקשר עם חברה המתמחה בקביעת שיעורי ריבית להיוון תזרימי מזומנים, שנבחרה בהליך תחרותי לעניין זה, לצורך חישוב שווי הוגן של נכסים מסויימים.

ב-13 ביולי 2010 בחרה ועדת המכרזים של משרד האוצר בחברת מרווח הוגן בע"מ כחברה הזוכה במכרז. לכן, על הגופים המוסדיים להיערך לקראת מועד תחילת הפעילות של חברת מרווח הוגן, ולהתקשר עמה בתנאים שנקבעו במכרז הממונה מסמך את החברה לפרסם הוראות ביצוע לשימוש במודל האמור.

חוזר זה מתפרסם בד בבד עם חוזר גופים מוסדיים "הוראות בדבר חישוב שווי נכסים לא סחירים של גוף מוסדי" המוזכר לעיל.

הארכת ההתקשרות עם מרווח הוגן – שה 2011-35664, מ-14 בספטמבר 2011

ביום 6.9.2011 התקבל פסק הדין של בית המשפט העליון אשר הורה על ביטול המכרז פומבי להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים אשר התקיים ב-2009.

השירותים אשר מסופקים על ידי החברה שזכתה במכרז – חברת מרווח הוגן בע"מ - הינם שירותים המשמשים לחישוב שווי הוגן של נכסי חוב לא סחירים, חישוב אשר נדרש מידי יום ביומו.

עם ביטול המכרז, נותר, לכאורה, נושא השערוך של הנכסים הלא סחירים ללא פיתרון, מאחר ואין חברה מצטטת אשר זכתה כדין במכרז "כשר".

על מנת למנוע זעזוע נוסף בחישוב השווי ההוגן אשר משפיע על זקיפת התשואה לעמיתים, החליטה ועדת המכרזים של משרד האוצר כי חברת מרווח הוגן בע"מ תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים, וזאת עד ליום 1.6.2012 או עד לתחילת מתן השירותים על ידי הזוכה במכרז החדש שיפורסם, לפי המוקדם מבניהם.

בתאריך 30/01/2012 פורסם על ידי האוצר מכרז פומבי להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים.

על פי תנאי המכרז, התאריך המיועד לתחילת הפעלת המאגר ולסיום חיבור הלקוחות למאגר: 20/01/2013.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון) התשע"ב-2011
בתקנות המקוריות נקבעה הגדרה מורחבת ל"עמלות ניהול חיצוני" אשר כוללת גם עמלות ניהול בגין סוגים מסויימים

של קרנות נאמנות בחו"ל ובגין ניהול תיקים בחו"ל. ההגדרה המורחבת הוגבלה במקור עד 31 בדצמבר 2011. תיקון זה מאריך את תוקף ההגדרה המורחבת עד 29 בפברואר 2012. אם לא יחול שינוי נוסף, לאחר תאריך זה תישאר בעינה ההגדרה המצומצמת אשר אינה מתירה ניכוי דמי ניהול בגין סוגים מסויימים של קרנות נאמנות בחו"ל ובגין ניהול תיקים בחו"ל אלא רק בגין קרנות השקעה.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשע"א-2011 - טיוטא שנייה

חוזר גופים מוסדיים 2011-25 כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים – 13 באפריל 2011 - טיוטא שנייה
באפריל השנה פורסמו טיוטות ראשונות של התקנות ושל החוזר, וטיטות אלה מכילות שינויים מספר לעומת הטיטות הקודמות אשר בוצעו בעקבות תגובותיהן של החברות המנהלות והמבטחים.
להלן דברי ההסבר אשר פורסמו על ידי האוצר בד בבד עם פרסום הטיטות:

כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים מעוגנים כיום בשתי הוראות דין שונות: לקרנות פנסיה ולקופות גמל בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - **תקנות מס הכנסה**) ולמבטחים בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001 (להלן - **תקנות ביטוח**).

קביעת כללי השקעה לגופים מוסדיים בהוראות דין שונות יצרה לאורך השנים פערים בין כללי השקעה שחלים על קופות גמל ועל קרנות פנסיה לבין אלו החלים על התחייבויות תלויות תשואה של מבטחים (להלן - **כספי פוליסות שמשותפות ברווחים**). היות שמוצרי החיסכון הפנסיוני - קרנות פנסיה, קופות גמל ופוליסות שמשותפות ברווחים - הינם במידה רבה מוצרים תחליפיים, יש להחיל עליהם, ככל שניתן, כללי השקעה אחידים, אשר יאפשרו תחרות הוגנת ביניהם.

לפיכך, בוטלו בטיטות התקנות הבחנות בין כללי השקעה החלים על נכסי קופות גמל ועל קרנות פנסיה לבין אלו החלים על כספי פוליסות שמשותפות ברווחים, וכן שונו חלק מכללי השקעה הקיימים, כדי להתאימם לדרכי פעילות שוק ההון בכלל ודרך פעילות המשקיעים המוסדיים בפרט.

ניתן לסכם את ההשלכות של מערכת ההוראות המוצעות על חברות המנהלות קופות גמל, כדלקמן:

מגבלות על השקעות כשיעור מנכסי הקופה. מטרתן של הוראות אלה היא פיזור תיק השקעות, וההסדר המוצע יביא להחמרה כללית על ידי הנמכתה של התקרה המותרת בהוראות רבות. לדוגמא: השקעה בתאגיד: מוצע להגביל ב-5% מנכסי הקופה – ללא קשר לדירוג, בעוד כיום ניתן להשקיע עד 10% על פי הדירוג. בטיטא השנייה של התקנות נקבעו חריגים למגבלה זו.

מגבלות על השקעות כשיעור מיעד ההשקעה. מטרת הוראות אלו היא מניעת שליטה בתאגידים על ידי גופים מוסדיים, וההסדר המוצע יביא להקלה רבה בתחום זה.

לדוגמא: הגבלה של 20% מאמצעי השליטה, מגבלה זהה לקופה ולקבוצה, בעוד כיום המגבלה לקופה היא 10%. מגבלות על השקעות בצדדים קשורים. מטרת מגבלות אלה היא למנוע ניגודי עניינים, ובמערכת המוצעת הקלות רבות.

קשיים ביישום

גם לאחר השינויים אשר נעשו בטיטות שניות אלה, קיימות מספר הוראות אשר קשות מאוד לביצוע.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשע"א-2011 - טיוטא

חוזר הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות – טיוטא - חוזר גופים מוסדיים 2011-39 מ-11 באוגוסט 2011
התיקון מגדיר את תעודות הסל – רק לעניין ניכוי ההוצאות – בדומה לקרן נאמנות, ומתיר לנכות את דמי הניהול על התעודות רק בתנאים הבאים:

- 75 אחוזים לפחות מנכסי התעודה מושקעים בנכסים שלא הונפקו במדינת ישראל ואינם נסחרים או מוחזקים בה;
  - מנפיק התעודה אינו צד קשור.
- גישה זו לתעודת סל היא מהפיכה בהגדרת התעודה, מתעודות התחייבות הכלולות בהגדרת איגרת חוב, לראייתן כקרן נאמנות, זאת בניגוד לאשר מקובל ומאושר על ידי האוצר מזה שנים.
- אם תתקבל הטיטא ללא שינוי, תהיה לכך השפעה קשה על שוק תעודות הסל המשקיעות בישראל. קופות גמל תיאלצנה לבחור בין השקעה ישירה בנכסים בהן משקיעות התעודות, לבין השקעה בתעודת סל ובד בבד להחזיר לעמיתיהן הקופות את דמי הניהול אשר גובה מנפיק התעודה. אמנם דמי הניהול על תעודות הסל הם נמוכים, אך מכיוון שביצוע החוזר על חשבון החברה המנהלת, ומכיוון שקיימים קשיים תפעוליים בביצוע החוזרים, עלולות החברות המנהלות לחדול מלרכוש תעודות סל.

תקנות איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן (רשימת תאגידים וסדרי עבודת ועדת היישום) התשע"א – 2011 - טיוטא

חוזר סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות בינלאומיות כמסייעים לתוכנית הגרעין של איראן והתוכנית הנלוות לה חוזר גופים מוסדיים 2011-38 מ-7 ביולי 2011 - טיוטא

החלטת ממשלה מספר 3160 מיום 17.4.2011 עוסקת בקידום צעדים במסגרת המאבק בתוכנית הגרעין של איראן והתוכנית הנלוות לה. בהמשך להחלטה זו, על דירקטוריון גוף מוסדי לקיים דיון ולקבוע מדיניות לטיפול בסיכונים

הכרוכים בהתקשרות עם גורמים הקשורים לתוכנית הגרעין של אירן. על פי טיוטת החוזר, דירקטוריון גוף מוסדי יקבע מדיניות לטיפול בסיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים המוכרזים ברשימות הבינלאומיות המפורטות להלן כמסייעים לתוכנית הגרעין של איראן ותוכניות הנלוות לה, ויבחן את רמת החשיפה הקיימת של התאגיד לגורמים אלו. מדיניות זו תכלול התייחסות לבקורות ולבדיקות נאותות לאיתור גורמים המנויים ברשימות המפורטות בחוזר זה. במסגרת קביעת המדיניות, על הדירקטוריון להיות ער לסיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות הבינלאומיות אשר מפורטות בחוזר, כגורמים מעורבים או מסייעים לתוכנית הגרעין של איראן והתוכניות הנלוות לה.

3. נושאים אחרים

תכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני – 27 במרץ 2011

בנובמבר 2010 פרסם אגף שוק ההון באוצר מתווה לתכנית פעולה אשר תגביר את התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני. המתווה כלל את הפרקים הבאים:

- א. שיפור הקשר שבין גופים מוסדיים ללקוחות – בתחום דמי הניהול ומכירת מוצרי ביטוח על ידי חברות מנהלות.
- ב. שיפור ומיסוד הקשר אשר בין המפיצים ללקוחות – זכות בחירה ללקוח והאחדת טפסים.
- ג. שכלול הקשר שבין גופים מוסדיים למפיצים – הסדרת העמלות וההטבות לסוכני ביטוח. למימושה של התוכנית מציע האוצר את סדרת הטיטות הבאות:
  1. טיוטת תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים). הטיטא דנה במתן אפשרות ללקוח לבחור את בעל הרישיון שימליץ לו על חיסכון פנסיוני.
  2. טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה).
  3. טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול).הטיטא מחילה מודל אחיד לתקרת דמי ניהול על כל מוצרי חיסכון פנסיוני ואוסרת העלאת דמי ניהול שסוכמו עם לקוח למשך שנתיים לפחות.
4. טיוטת חוזר דמי ניהול במכשירי חיסכון פנסיוני. מטרת החוזר היא להגביר את השקיפות בנוגע לשיעור דמי הניהול הנגבה במסגרת החיסכון הפנסיוני.

קודקס הרגולציה העתידי שה. 34371-2011 6 בספטמבר 2011

בעשורים האחרונים גדלו ההיקף והמורכבות של הרגולציה אשר חלה על הגורמים המפוקחים על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון. על מנת למנוע פיזור של הוראות הרגולציה ובכדי ליצור סדר ואחידות בהן, החל האגף בתהליך יסודי ועמוק של בחינה וארגון מחדש של הרגולציה הנוגעת לגורמים שתחת פיקוחו. מטרת הארגון מחדש היא יצירת ספר רגולציה סדור ומקיף – קודקס, שיסייע בהתמצאות בהנחיות השונות ויקל על עבודת הגורמים המפוקחים. הקודקס ישמש כאמצעי יעיל בידי האגף לאכיפת הוראותיו, לפיקוח על הגורמים השונים ולהגנה על מבוטחים וחוסכים.

יעדים:

- א) יצירת מסגרת רגולטיבית עדכנית ועקבית בכל רבדיה - חוקים, תקנות וחוזרים, לגופים מוסדיים, סוכני ביטוח, משווקים ויועצים פנסיוניים.
  - ב) ארגון כל רמות הרגולציה לקודקס, שיורכב משני חלקים - אחד לגופים מוסדיים ואחד לסוכני ביטוח, משווקים ויועצים פנסיוניים. כל חלק ייבנה בהתאם לתוכן עניינים מקיף ויכלול גם מאגר הגדרות אחיד לכל ההוראות.
  - ג) בניית שני חוזרי-על, שאחד מהם יאגד את כל החוזרים החלים על גופים מוסדיים (להלן - **חוזר אחיד לגופים מוסדיים**), והשני יאגד את כל החוזרים החלים על סוכני ביטוח, משווקים ויועצים פנסיוניים (להלן - **חוזר אחיד למתווכים**). החוזרים האחדים יחליפו את מערכת החוזרים הקיימת במערכת מותאמת למבנה המתוכנן של הקודקס.
  - ד) העלאת הקודקס לאתר האינטרנט של האגף, בפורמט ידידותי למשתמש, שיאפשר לבצע פעולות חיפוש וחיתוך מתקדמות, כך שכל גורם מפוקח יוכל למצוא בקלות את ההוראות החלות עליו. הפורמט האינטרנטי של הקודקס יכיל גם הפניות אוטומטיות (היפר-קישורים) בסעיפים שונים, להגדרות ולסעיפים רלוונטיים אחרים.
- תכניות האגף להמשך התהליך:** כניסת החוזרים האחדים לתוקף מתוכננת לתחילת שנת 2013. לקראת מועד זה יבוצעו גם שינויים נדרשים נוספים להבניית ההוראות הקיימות, לרבות שינויי חקיקה ראשית. לאחר כניסת הקודקס לתוקף, כל שינוי בהוראות הממונה יתבצע באמצעות החלפת סעיפים קיימים או הוספת סעיפים חדשים לפרקים קיימים. עד למועד זה, ימשיכו החוזרים הקיימים להיות בתוקף, וכל שינוי שיתבצע בהם יגרור עדכון מקביל של טיוטות החוזרים האחדים.

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון) התשע"א - 2011

בעשורים האחרונים התפתח שוק קופות הגמל וחלה עלייה בכמות המשאבים, הידע והניסיון שבידי חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה.

לנוכח ההתפתחות האמורה ובישים לב למשמעות שינוי תקנון קופת גמל, נוצר צורך להתאים את אופן הפיקוח על הגופים המוסדיים. גישת פיקוח מתאימה יותר למבנה השוק המודרני היא כזו שתאפשר לגופים מוסדיים מרחב פעולה

לשינוי תקנוני קופת הגמל לאור עקרונות, קווים מנחים, הוראות ותנאים שאותם יכתיב הממונה על שוק ההון, ותאפשר להם במקרים המתאימים להתחיל לפעול לאחר מתן הודעה לממונה ללא צורך בקבלת אישורו מראש ובכתב. גישת פיקוח זו תאפשר התפתחות מהירה של שוק החיסכון הפנסיוני, כך שיתאימו לצרכים המשתנים של העמיתים ולהתפתחויות עתידיות בשווקים.

הסכמים למתן שירותים - עדכון שני, חוזר סוכנים ויועצים 2011-10-5 מ-29 בדצמבר 2011.

החוזר המתעדכן, מספטמבר 2006, הסדיר את היחסים בין יועץ פנסיוני לבין הגופים המוסדיים. החוזר קבע כי כדי למנוע זיקה בין הגוף המוסדי לבין היועץ הפנסיוני, לא יוכל תאגיד בנקאי בעל רישיון יועץ פנסיוני לתת שירותי ניהול או תפעול לגוף מוסדי.

עמידה באיסור זה, מנעה מן הבנקים מתן שירותי מידע ושירותים אחרים לעמיתי הקופות אשר נמכרו בעקבות המלצות וועדת בכר. קופות אלה מקבלות שירותי תפעול מחברות בנות של הבנקים, והבנקים הם שהעניקו לעמיתים, לקוחותיהם, שירותי מידע על חשבונותיהם בקופות. האוצר הכיר בקושי זה וקבע בהוראות מעבר ממרץ השנה כי עד שיוכלו הגופים המוסדיים עצמם לתת שירותים אלה, יוכלו הבנקים להמשיך בכך. הוראות מעבר אלה יפוגו ב-31 בדצמבר השנה. חוזר זה מאריך את הוראות המעבר עד 31 בדצמבר 2013, ללא שינוי.

דוח חודשי של קופות הגמל - שינויים והבהרות, חוזר גמל 2011-2-2 מ-21 בדצמבר 2011

בחוזר זה בוצעו שינויים בדוח ותיקוני טעויות סופר. השינויים העיקריים:

- 1) בוטל הדיווח בגין תשואות שבועיות
  - 2) בוטל הדיווח בגין תוצאות מדד HS-STD
- בנספח א' (כללי) - נוספו שלושה סעיפי דיווח: חשיפה כוללת למניות, חשיפה כוללת למט"ח וחשיפה כוללת לחו"ל התחילה מהדיווח בגין חודש מרץ 2012.

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביועץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני) (תיקון מס' 3) התשע"א - 2011, 13 במרץ 2011 (הקמת המסלוקה הפנסיונית)

תיקון זה מסדיר את הקמתה של "חברה שקיבלה רישיון להפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית" המיועדת להעברה של מידע על לקוחות או של כספים מכלל הגופים המוסדיים וביניהם, לכלל היועצים הפנסיוניים והסוכנים הפנסיוניים או מהם או להעברת מידע מכלל הגופים המוסדיים ללקוחות. בתיקון הוסדרו בין השאר: השליטה בחברה, התנאים למתן רישיון הפעלה, אופן הפעלת המסלוקה וגביית תשלומים מהמשתמשים.

מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני חוזר גופים מוסדיים 2011-9-1, מ-28 בפברואר 2011

חוזר זה מגדיר פורמט אחיד להעברת מידע ונתונים בין יצרני מידע וצרכניו השונים בתחום החיסכון הפנסיוני, תוך הגדרת מבנה הנתונים, סכימת הנתונים, תוכן השדות המועברים והנסיבות שבהתקיימותן יש להעביר מידע כאמור. מידע העובר בין יצרני המידע וצרכניו יועבר במתכונת אחידה ויהיה מבוסס על קובץ אלקטרוני במבנה XML, המאפשר גמישות לגבי תוכן הנתונים. כך, מידע המתייחס למספר לקוחות, מספר חשבונות לקוח ומספר מוצרים פנסיוניים, יהא ניתן להעברה בקובץ אחד. המידע יועבר באמצעות תקשורת נתונים מוצפנת ו/או מאובטחת, כך שלא ניתן יהיה לגשת אליו ללא הרשאת הנמען. המבנה האחיד מתייחס לממשקים המפורטים להלן:

- א. ממשק אחזקות
- ב. ממשק טרום ייעוץ
- ג. ממשק ניווד
- ד. ממשק הצטרפות
- ה. ממשק אירועים
- ו. ממשק גבייה וקליטת כספים

מבנה הנתונים, פרטי המידע הרלוונטיים והנסיבות שבהתקיימן יועבר מידע בכל אחד מן הממשקים המנויים לעיל כפי המפורט בנספחים לחוזר.

חוזר זה מבטל את הוראות חוזר גופים מוסדיים 2009-9-17 "מבנה אחיד מצומצם להעברת מידע מגוף מוסדי לבעל רישיון", החל מיום תחילתו. כן מבטל החוזר את הוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-5 "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני", החל מיום פרסומו.

טיטוט חוזר הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדיווחים הכספיים של קופות גמל וקרנות פנסיה חוזר 2011-47 מ-24 בספטמבר 2011

לאור השינויים הרבים שחלו בעשור האחרון בשוק החיסכון הפנסיוני, עלה הצורך בעדכון ובהתאמה של הדיווחים

הכספיים של קופות גמל וקרנות פנסיה. מטרת חוזר זה הינה לעדכן את הדוחות הכספיים השנתיים של קופות הגמל וקרנות הפנסיה, כך שיהיו ברורים ושקופים יותר למשתמש, ויהיו כלי מסייע בעת בחירת קופת גמל או קרן פנסיה. החוזר מסדיר מחדש את מבנה סקירת ההנהלה והדוח הכספי השנתי של קופת גמל (לא של החברה המנהלת) משמית נתונים והסברים אשר נדרשים על פי הדין הקיים ומוסיף דרישות חדשות. הדרישות החדשות הן בעיקרן בתחום ניהול הסיכונים.

1. נושאים אשר הושמטו:

א. כל דוח הדירקטוריון, אך סקירת ההנהלה מכילה חלקים ממנו.
ב. כל הטבלאות: מאזן, מאזן באחוזים, רווח והפסד, שיעורי הכנסה

2. נושאים אשר נוספו לסקירת ההנהלה:

א. השוואה למדדי הייחוס

ב. ניתוח סיכוני שוק: לפי חשיפה, רגישות לשינוי בריבית, חשיפה לענפי משק

ג. ניתוח סיכוני אשראי: לפי מיקום (ארץ חו"ל), לפי דירוג מפוצל לפי ארץ חו"ל, לפי ענף משק.

ד. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ה. פירוט השאלות

ו. סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים

ז. יש להתייחס לנושאים הבאים, במידה שהם קיימים בקופת הגמל

(1) אם קיימים תנאים המפלים בצורה מסוימת בנוגע לחלק מעמית קופת הגמל, יש לציין באיזה אופן.

(2) אם התבצעו חריגות כלשהן מהוראות הדין בהקשר לניהול השוטף של ענייני קופת הגמל יש לצייןם וכן אילו פעולות נעשו לתיקונן.

(3) אם רואה החשבון של קופת הגמל הפנה את תשומת ליבו בחוות דעתו לנושאים מסוימים יש להתייחס אליהם.

טיוטת חוזר הוראות לעניין השקעות גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות - תיקון, חוזר גופים מוסדיים 2011-64 מ-15 בנובמבר 2011

בטיטא זו מציע האוצר להוסיף לחוזר המקורי בעניין זה, נספח (נספח יב) הכולל "תניות חוזיות לדוגמה", אשר ראוי כי יהיו חלק ממסמכי ההנפקה של אג"ח קונצרניות. רשימת תניות אלה היא בגדר המלצה, ועל כל אחד מהגופים המוסדיים להתאימן ולמדיניותו ולהשקעה הספציפית.

התניות משקפות את רמת ההגנה הראויה למחזיקי איגרות החוב, תוך שמירה על איזון מתאים של צרכי החברות המנפיקות ומתוך רצון לאפשר את המשך פעילותן כחברות פעילות בשוק ההון בישראל.

ההמלצות מתייחסות לשלושה סוגים בסיסיים של אגרות חוב: חוב מובטח; חוב לא מובטח בכיר; חוב לא מובטח שאינו בכיר (אלא הינו נדחה ביחס לחוב הבכיר).

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת) – טיוטא שנייה, התשע"א-2011. דרישות הון מחברות מנהלות - טיוטה מס' 3 חוזר 7-2011 מ-12 בינואר 2011

בטיטות אלה נדרש מחברה המנהלת קופות גמל הון עצמי מזערי אשר מחושב כגבוה מבין אלה:
א. "הון עצמי התחלתי" – 10 מיליון ש"ח (אם מנהלת רק קופות גמל בניהול אישי: 2.5 מלש"ח)

ב. סכום שני אלה:

- 0.1% מהנכסים המנוהלים

- 5% מההוצאות השנתיות;

בטיטות אלה נקבעו גם דרכי ההשקעה של ההון העצמי ונקבע כי לא תוכל חברה מנהלת לחלק דיבידנד כאשר בעקבות החלוקה יפחת ההון העצמי מתחת להון המזערי.

תחילתן של הוראות חוזר זה, למעט האמור להלן, ביום תחילתן של תקנות ההון.

תחילתה של הוראת סעיף 6, ביום 31 בדצמבר 2014 או ביום שבו השלימה חברה מנהלת את מלוא סכום ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה בהתאם לתקנות ההון, לפי המוקדם מביניהם.

עוד נקבע בטיטות אלה כי אין כלל חובת קיומו של הון מזערי בחברות המנהלות רק קופות מפעילות, ואף לא בחברות אשר מנהלות קופות מרכזיות לפיצויים אשר העמית היחיד בהן הוא תאגיד בנקאי.

נספח ג' - ממשק ניוו – טיוטה, חוזר גופים מוסדיים 17-2011 מ-28 בפברואר 2011

ממשק הניוו הינו ממשק המפרט את פרטי המידע שעל גוף מנהל של קופה מעבירה להעביר לגוף מנהל של קופה מקבלת בעת העברת כספים בין קופות גמל, בהתאם להוראות חוזר 11-9-2008 "העברת כספים בין קופות גמל" (- חוזר הניוו).

בטיטא זו מוצעת תצורה של קובץ אקסל אשר יכיל את שדות הנתונים הנדרשים להעברה, בהתאם למוצר הפנסיוני ולפי ההגדרות המופיעות בקובץ.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"א-2011 - טיוטא שלישית

הטיוטא עוסקת בנושאים הבאים:

- הון מזערי של חברה המנהלת קופת גמל.

- שיפוי נושאי משרה בחברה המנהלת קופות מפעליות בלבד.

הון מזערי של חברה המנהלת קופת גמל: בטיוטת התקנות הדנה בכך הוחרגו מחובת ההון המזערי חברות המנהלות קופות ענפיות בלבד (כך הדין גם היום), וחברות המנהלות קופות מרכזיות לפיצויים אשר בכל קופה עמית אחד שהוא בנק.

שיפוי נושאי משרה בחברה המנהלת קופות מפעליות בלבד: עבור חברה המנהלת רק קופות גמל ענפיות, נוסח התקנות הקיימות עלול ליצור פרשנות המאפשרת שיפוי ללא הגבלת סכום, כיוון שהמגבלה על סכום השיפוי נגזרת מדרישת ההון העצמי המזערי החלה על חברה מנהלת, שאינה חלה על חברה המנהלת רק קופות גמל ענפיות.

לאור העובדה כי לחברות המנהלות רק קופות גמל ענפיות אין חובה לקיום הון עצמי, שיפוי נושא משרה כאמור ימומן על ידי דמי הניהול הנגבים מהעמיתים על פי הוצאות בפועל. לפיכך, עלול להיווצר מצב בו השיפוי יהיה בסכום בלתי סביר, העולה אף על הסכום המותר לשיפוי בחברות המנהלות קופות גמל שאינן ענפיות, אשר יגרום לפגיעה בעמיתים. כדי למנוע פגיעה זו, מוצע להחריג מהאמור בתקנה חברה המנהלת קופות גמל ענפיות בלבד ולייחד תקנת משנה נפרדת (תקנת משנה (ג) להלן) שנועדה לקבוע את המסגרת לשיפוי נושאי משרה בחברה המנהלת רק קופות גמל ענפיות באופן שיימנע פגיעה בעמיתים.

הנוסח המוצע לתקנת משנה (ג) יאפשר לשפות נושאי משרה גם בחברות מנהלות של קופות גמל ענפיות באופן שימנע פגיעה בעמיתים. לפי המוצע, חברה המנהלת רק קופות גמל ענפיות תהיה רשאית לשפות נושא משרה בסכום שלא יעלה על 1 מיליון ש"ח.

ניתן לשפות ביותר מ-1 מיליון ש"ח רק אם לחברה יש הון עצמי, ולאחר התשלום לא ירד ההון העצמי מההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות רגילות.

ח. גילוי לבקורות ולנהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה המנהלת העריכה לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה המנהלת והאחראי בפועל על תחום הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

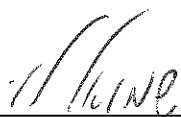
בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2011 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

הצהרה (certification)

אני, שמואל לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2011 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכך-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכך-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שמואל לוי, מנכ"ל

28 במרס 2012

הצהרה (certification)

אני שמואל פלקון מצהיר כי:

6. סקרתי את הדוח השנתי של החברה לניהול קופות התגמולים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2011 (להלן: "הדוח").
  7. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  8. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  9. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכך-
    - (ה) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ו) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ז) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
    - (ח) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכך-
  10. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (ג) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
    - (ד) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שמואל פלקון, אחראי בפועל על תחום הכספים

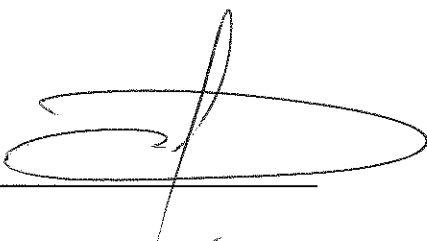

28 במרס 2012

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של החברה המנהלת קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2011, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO)*. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2011, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנה אפקטיבית.

_____

יו"ר הדירקטוריון : חיים אברהם

מנכ"ל : שמואל לוי

_____

אחראי בפועל
על תחום הכספים : שמואל פלקון

תאריך אישור הדוח : 28 במרס 2012

דוח רואי החשבון המבקרים לחברי החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2011, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ("COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אתראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצענה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קויימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי דיווח בינלאומי (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי דיווח בינלאומיים (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסיקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2011, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO. ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2011 ו-2010 והדוח שלנו, מיום 28 במרס 2012, כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון
28 במרס 2012

דוח רואי החשבון המבקרים לחברי החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2011 ו-2010. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"לג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2011 ו-2010 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2011, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 28 במרס 2012 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

סומך חייקין
רואי חשבון
28 במרס 2012

2010	2011
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	-
-	-

סך כל הנכסים

סך כל ההתחייבויות וההון

שמואל מלקין,
אחראי בפועל על תחום הכספים

שמואל לוי, מנכ"ל

חיים אברהם - יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 28 במרס 2012

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - כללי

- א. כללי**
1. קופת התגמולים של פקידי בנק לאומי לישראל בע"מ הוקמה בשנת 1934 ועמיתה הינם עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ. קופת התגמולים של פקידי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ הוקמה בשנת 1956 ועמיתה הינם עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן "הקופות").
- הקופות הינן קופות גמל מפעילות לתגמולים לשכירים, ועד ליום 31 ביולי 2008 הן היו מאוגדות כחברה בע"מ, בעלי מניותיהן היו העמיתים שהחזיקו ב- 100% מהנכסים, והבנקים בהם מועסקים העמיתים (להלן: "הבנקים") החזיקו בחלק מאמצעי השליטה בהן.
- בעקבות החקיקה שבאה בעקבות ועדת בכר, ביום 31 ביולי 2008 עברה קופת התגמולים של פקידי בנק לאומי לישראל בע"מ שינוי ארגוני, במהלכו היא פוצלה לחברה מנהלת של קופות גמל ולקופת גמל המנוהלת בנאמנות על ידי החברה המנהלת, ואילו קופת התגמולים של פקידי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ הפכה לקופת גמל שאינה מאוגדת, המנוהלת אף היא בנאמנות על ידי אותה חברה מנהלת - "החברה לניהול קופות התגמולים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (להלן "החברה").
- במהלך חודש אוקטובר 2011 שונו תקנוני הקופות והחברה לניהול בסעיפים הרלוונטיים, כך שנוכל לקבל בקופות בנוסף להפקדות התגמולים, גם הפקדות לפיצויים עבור העמיתים הפעילים, זאת לאור דרישת האוצר החל מינואר 2011, להפקדת כספי פיצויים לקופות אישיות על שם העובד ולא לקופות מרכזיות על שם המעביד. בחודש אוקטובר 2011 התקבלו מהאוצר כל האישורים הנדרשים, כולל אישור לשינוי שם החברה לניהול שנקראת מיום השינוי – החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ. עד לסוף השנה המדווחת הופקדו בקופות כספי הפיצויים לשנת 2011 בסך כ- 83 מיליון ₪.
- חברי החברה הינם העמיתים הפעילים של הקופות, המחזיקים ב- 100% מאמצעי השליטה בה.
2. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי דיווח בינלאומיים (International Financial Reporting Standards) ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, במשרד האוצר. לחברה אין הון עצמי, היא אינה גובה דמי ניהול מעמיתיה הקופות ועל כן אין לה הכנסות, כל הוצאותיה ממומנות ע"י הבנק - כמפורט בנספח לתקנון החברה, ועל כן אין לה הוצאות ובשל כך לא צורפו דוחות רווח והפסד ותזרים מזומנים מאחר ואינם מוסיפים מידע לקורא הדוחות הכספיים, שכן אינם כוללים סכומים כלשהם.
- ב. הגדרות**
- בדוחות כספיים אלה:
- (1) תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS) - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.
- (2) החברה - החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ.
- (3) בעלי עניין - כהגדרתם בחוק ניירות ערך התשכ"ח - 1968.
- (4) צדדים קשורים - לחברה אין צדדים קשורים כמשמעותם בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 24 בדבר צדדים קשורים ובתקנות מס הכנסה
- (5) תקנות מס הכנסה - תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

החברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי
ושל עובדי בנק לאומי למשכנתאות בע"מ

באורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר

באור 2- בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים הוכנו על ידי החברה בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "IFRS"). החברה אימצה לראשונה את כללי ה-IFRS בשנת 2008. המעבר ל-IFRS לא השפיע על מצבה של החברה ועל תוצאות פעילותה ותזרימי המזומנים שלה. הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי הדירקטוריון ביום 28 במרס 2012.

ב. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה.